

Mississippi

Spomenula si, ako to bolo s narodením jej dcéry. Potichu rátala v hlave, tak ako ju to naučili v škôlke. Jedna sekunda vraj trvá presne toľko, čo človeku zaberie povedať číslo a názov rieky. Dieťa v jej rukách bolo vlhké a začínalo modrať. Sekundy ubiehali. Zasněžené úbočie hory za oknom odrážalo mesačný svet. Už nechcela ani jednu Mississippi, ani jedno Colorado, ani jeden Hudson. Jej vysilené ruky držali dieťa, ktoré odmietalo do pľúc vdýchnuť vzduch. Už ho nevládala ani zodvihnúť. Oči jej zaklipkali a svet sa rozmazal. Na pokraji vedomia začula slabunké zamrkanie, ktoré prerástlo v hlasný plač.

Izba bola ponuro osvetlená. Z krištáľovej lampy vychádzalo tlmené svetlo a nábytok vrhal dlhé tieň. Všetko sa skvelo čistotou, vo vzduchu visel pach chemických prostriedkov. Ticho, až na bzučiacu dvojdverovú chladničku. Za barom sedí matka a rukami si podopiera hlavu. Do tváre jej padajú blond'avé vlasy. Podchvíľou pozrie na hodiny.

Zazvonil telefón. Matka prudko zdvihla hlavu, až ju zaboľelo v krku. Tvár mala strhanú. Bojzljivo sa natiahla za mobilom. Priložila si ho k uchu a potichu sa ozvala:

- Prosím?
- Dobrý deň, robíme prieskum spokojnosti zákazníkov s produktmi našej firmy. Radi by sme sa vás opýtali pár otázok ohľadom vami zakúpeného vysávača Turbo...

Hlas telefonistky prerušilo ostré pípanie. Matka vytočená do nepričetnosti odhodila telefón cez celú miestnosť

Do ruky zobrala ovládač a zapla obrovskú plazmu visiacu na stene. Tureckú telenovelu okamžite prepla na kanál s 24-hodinovým spravodajstvom. Očami prebehla rýchle správy zobrazujúce sa v dolnej lište obrazovky. Snemovňa má problémy so senátom. Kríza v hospodárstve si vyžiadala zatvorenie ďalšieho mäsokombinátu. Čítala, až kým sa správy neminuli a nezačali odznova. Správy vystriedal program o varení.

Dostávala hrozné krčie do brucha. Bez mobilu bola ešte nervóznejšia. Zdvihla sa z barovej stoličky a vybrala sa k nemu. Po ceste minula závesný kalendár, na ňom bol červenou fixkou zakrúžkovaný dnešný dátum. Bola tam aj prišpendlená pohľadnica zobrazujúca dominantu San Franciska most Golden Gate. Na zadnej strane pohľadnice dcéra úhl'adným písmom opísala zážitky z ciest. Matka text pri prvom čítaní celý zhl'tla. Až potom si ho dôkladnejšie prečítala. Teraz ho už vie naspamäť a jeho podstatnú časť venujúcu sa konečnému návratu domov si niekoľko hodín opakuje v hlave.

Otvorila chladničku a vybrala prvé, čo jej prišlo pod ruku. Konzervu s tuniakom. Zjedla ju celú. Na mobile píplu upozornenie.

Predpokladaný príchod na stanicu.

Roztriasli sa jej nohy a celá zbledla. Naplo ju. O dcéru sa nikdy tak nebála, veď preletela pol sveta. Zlé tušenie si spočiatku vyhánala z hlavy, no ako sa hodiny a minúty približovali k predpokladanému príletu, strach v nej rástol.

Vysielanie prerušila nedolíčená moderátorka. Udýchaná, akoby práve bežala maratón, ospravedlňuje sa divákovi, že prerušili program o varení, lebo sa stalo veľké vlakové nešťastie.

Matke stačilo. Klesla na kolená a vyvrátila obsah žalúdka.

Začali vyzvárať mobily, pejdžre... Matka v statickom kríči klácala na zemi. Na dlážke pred ňou ležali celé kusy tuniaka. Oči sa jej plnili slzami a ona si ich rýchlo roztierala po tvári spolu s čiernou maskarou. Moderátorka uviedla miesto vykoľajenia vlaku.

V matkinej ruke sa blykli kľúčiky s príveskom štyroch spojených kruhov.

Dcéra nastúpila do vlaku. Svojím vzhľadom upútala väčšinu cestujúcich. Na niektorých tvárach sa črtal náznak odporu, iní k nej vzhliadali s obdivom. Mala na sebe červený štrikovaný sveter po kolená, vysoké kožené topánky s blýskavými kovovými bodcami. V ušiach mala tunely veľké asi ako štvrt'dolár. Často zabávala spoločnosť tým, že si cez diery v ušiach prestrčila palec alebo cigaretu. Dredy trčiace na všetky strany si vyrobila z prameňov vlasov darovaných od kamarátov. Pred týždňom si prefarbila ofinu na modro. Bola na svoj najnovší úlet patrične hrdá.

Žiaden z pohľadov si však nevšímala. Sadla si na voľné miesto oproti postaršej panej. Vytiahla mobil a začala písať mame sms správu s časom predpokladaného príchodu vlaku. Pani bola pohrúžená do čítania Blesku. Všimla si, že má novú spolucestujúcu, a tak nadvihla pohľad od bulvárneho plátku. Vypeštila oči na vandrovníčku. Dcéra si všimla, ako na ňu zíza spoza stránok časopisu, a milo sa jej opýtala:

- Môžem vám nejako pomôcť?
- Mladá pani, to máte v ušiach diery?
- Myslíte tunely? Áno, mám tam diery, chcete si tam vyskúšať vložiť palec?
- Nie, vďaka, len som vám chcela povedať, že keď som bola ešte mladá, tak sme takto značkovali kravy.
- Ahá, tak ďakujem za informáciu.

Dcéra sa slušne usmiala. Z poľného batoha vytiahla Kerouaca a jeho Na ceste. Na uši si položila obrovské ružové slúchadlá, pustila skupinu Velvet Underground. Vlak sa pohol a ona sa pohrúžila do svojho sveta.

„V Rock Islande som po prvý raz v živote uvidel moju milovanú Mississippi, v letnom opare vyprahnutá, s nízkym stavom vody a velikánskym, omamujúcim smradom, páchnucim ako rozboľavené telo samej Ameriky, ktoré jej voda omýva zhora dolu.“

Dcéra zdvihla zrak od knihy akurát, keď po nej stará pani skočila. Strhla jej slúchadlá. Žena mala vydesený výraz a zúfalo sa jej snažila niečo zakričať, no jej hlas sa strácal v strašnom škripaní kolies. Ten zvuk jej trhal ušné bubienky. Chcela vyzrieť z okna von a zistiť, prečo brzdia, ale žena ju ťahala za rukáv späť. Vytrhla sa jej, stiahla okno a natiahla hlavu. Premkol ju smrteľný strach. Nevedela sa pohnúť. Žena ju stiahla na sedadlo a stretli sa im pohľady. Brzdy burácali. Výraz stareny bol odhodlaný. Objala mladé dievča a zakryla ho vlastným telom. Dcéra potichu odrátavala, tak ako ju učila matka, do ramena neznámej ženy.

Začali uzatvárať cesty. Smerom k miestu nehody boli údajne všetky trasy neprechodné. Matka so šťastím predbehla každú policajnú uzávierku. Autorádio mala vypnuté. Počúvala pradenie motora. Blížila sa k cieľu cesty. Svoje emócie držala pevne na uzde, až pokým neuviedla miesto nehody zblízka. Bolo to desivé.

Poprevracané vagóny, sršiace iskry, plamene a v strede toho všetkého dve zdeformované lokomotívy. Narazili do seba v plnej rýchlosti. Vybehla z auta, dvere nechala otvorené. Prešmykla sa pomedzi hasičov a záchranárov. Po dvoch plne obsadených vlakoch zostala len spleť železa, kožených sedadiel, porozhadzovanej batožiny a bezvládných tiel. Rozhliadala sa okolo seba, keď ju niečo chytilo za nohu. Malá detská ruka jej silno zovierala lýtko. Poodhadzovala ťažké kufre. Pod nimi ležal malý chlapec. Zhlboka sa nadýchol. Stlačila chlapcovi ruku a pozrela sa mu do očí. Strácal vedomie. Hlavu a vlasy mal od krvi.

- Zlatko, ako sa voláš?
- Kde je moja mama?
- Neboj sa, mamička je určite v poriadku. Teraz sa nesmieš vzdávať. Kam ste mali s mamičkou namierené?

Už čoskoro sa k nej a chlapcovi rozbehli záchranári. Kým ho nakladali na nosidlá, matka sa nenápadne vzdialila a pokračovala v hľadaní.

Vyťahovala obeť nehody spod ťažkého nákladu. Mŕtvym zatvárala oči. Svoje dievčatko však nevedela nájsť. Akoby sa prepadlo pod zem. Ruky mala od krvi, sadzí a špiny. Sadla si na odtrhnutý trám z vlaku. Vzlykala a v rukách drvila hlinu. Nieкто sa k nej odzadu priblížil a prihovoral sa jej.

- Madam, tu nemôžete byť. Zavadziate nám pri práci.
- Ale ja tu mám dcéru.
- Nebojte sa, my ju nájdeme. Pod'te so mnou, dáme vám niečo na upokojenie.

Matka sa nepohla ani o milimeter. Neopustí dcéru. Mladý záchranár mal na veste menovku s nápisom John.

- John, prosím vás, máte deti?

John prikývol.

- Tak to musíte pochopiť!
- Lutujem, madam, ale máme svoje predpisy.

Stlačil jej rameno a nasilu ju vliekol k stanu. Matka už nenašla silu odporovať mu. O čosi sa potkla a vypadla mu z rúk. Mladík si privolal kolegu a opäť ju dvíhali. Ako ju dvíhali, všimla si na zemi vec, o ktorú sa potkla. Bola to kniha Na ceste od Kerouaca.

- Moja dcéra!
- Madam, nikto tu nie je, už sme to tu prehľadali.
- Musí tu byť, je to jej kniha! Viem to, dala som jej ju!

Kľakla si a zúfalo odhadzovala všetko, pod čím by sa mohla nachádzať.

Pod kusom železa si všimla batôžtek svojej dcéry. Záchranári doteraz postávajúci obďaleč, zavolali hasičov. Pomocou náradia zodvihli ťažký plát železa. Matka s vytržením čakala, čo pod ním nájdu. Našli však len starú ženu, navyše mŕtvu. John pokrútil hlavou. Telo ženy sa pohlo.

-Nieкто tam je!

Opatrne ju prevrátili. Pod ňou sa zjavilo dievča s modrou ofinou. Matka omdlela.

Previezli ich do súkromnej nemocnice. Dcéra okrem rôznych poranení na tele a pár zlomenín mala ťažko poškodené vnútorné orgány. Náraz bol taký prudký, že prišla o obličku.

V jednej operačnej sále ležala matka, v druhej jej dcéra. V sterilnom prostredí na nich svietili silné stropné lampy. Na tele mali pripojené množstvo hadičiek. Prístroje kontrolovali ich životné funkcie. Pri dcérinej posteli stál prístroj, v ktorom sa neustále naťahoval a sťahoval valec, ktorý jej čistil a premiešaval krv. Doktori sa pri nich striedali a potichu vydávali rozkazy sestričkám.

Tesne predtým, ako ich uspali, obe bez toho, aby o tom vedeli, začali naraz v hlave odrátavať:

Jedna Mississippi, dve Mississippi, tri Mississippi, štyri Mississippi, päť Mississippi....